

Prezydent
Miasta Białegostoku

EDU-III.1711.6.2026

Białystok, 29 czerwca 2026 r.

**Pani
Agnieszka Czarnowska
Prezes Zarządu
Fundacji Inicjatywa na Rzecz Edukacji
ul. M. Curie-Skłodowskiej 2
15-097 Białystok**

Wystąpienie pokontrolne

Działając na podstawie udzielonego upoważnienia do kontroli nr EDU-VII.077.16.2026 z 18 lutego 2026 r. pracownik Departamentu Edukacji Urzędu Miejskiego w Białymstoku przeprowadził kontrolę w Edukacyjnym Przedszkolu „ENTLICZEK” z siedzibą przy ul. Powstańców 1, 15-666 Białystok.

Kontrolę przeprowadzono w okresie od 7 maja 2026 r. do 3 czerwca 2026 r. w zakresie ustalenia prawidłowości pobrania dotacji, zgodności stanu faktycznego danych dotyczących liczby wychowanków przedszkola, stanowiących podstawę naliczenia i przekazania dotacji oświatowej w 2025 r. oraz prawidłowości wykorzystania dotacji oświatowej w 2025 r.

Szczegółowe ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole podpisanym w dniu 16 czerwca 2026 r. przez Panią Agnieszkę Czarnowską – Dyrektora przedszkola.

Niniejsze wystąpienie pokontrolne zawiera ocenę prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji oświatowej udzielonej w 2025 r. przez organ prowadzący Fundację Inicjatywa na Rzecz Edukacji na prowadzenie Edukacyjnego Przedszkola „ENTLICZEK”.

Ocena kontrolowanej działalności

W zakresie prawidłowości pobrania dotacji, kontrolą objęto dokumentację przebiegu nauczania, statut kontrolowanej jednostki, dokumentację wychowanków, w tym umowy spisane z rodzicami i dzienniki zajęć.

W zakresie weryfikacji prawidłowości wykorzystania dotacji, szczegółową kontrolą objęto dowody źródłowe potwierdzające dokonanie wydatków pokrytych z dotacji w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r., tj.: umowy o pracę, umowy zlecenie, listy płac, rachunki do umów, ewidencja czasu pracy, deklaracje ZUS P DRA, RCA i RSA, PIT-4R, bankowe potwierdzenia dokonania płatności, historia rachunku bankowego przedszkola w 2025 r. oraz roczne rozliczenie z otrzymanych dotacji w 2025 r.

Podczas analizy dokumentacji stwierdzono, że dziecko o inicjałach: K. Ch., które zostało zgłoszone do dotacji w 2025 r. od stycznia do kwietnia – nie posiada ani jednej obecności w marcu i w kwietniu 2025 r. Do kontroli przedłożono Umowę Przyjęcia Dziecka do Edukacyjnego Przedszkola „ENTLICZEK” zawartą w dniu 15 lutego 2023 r. na czas nieokreślony oraz wypowiedzenie umowy z 24 marca 2025 r. złożone przez matkę dziecka z zachowaniem miesięcznego okresu wypowiedzenia. Na wypowiedzeniu dopisano odręcznie: „kwiecień nie będzie chodził”. Pani Dyrektor wyjaśniła, że dopisek został sporządzony przez nauczyciela na podstawie informacji uzyskanej od rodzica. W § 2 ust. 2 umowy zapisano, że umowa może być rozwiązana przez każdą ze stron z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia bez podania przyczyny, przekazanego w formie pisemnej. Z wpisów na listach obecności wynika, iż dziecko w marcu i w kwietniu 2025 r. nie ma żadnej obecności, przy czym w marcu na liście obecności pojawiły się oznaczenia nieobecności „BI” (bez informacji - dziecko nieobecne, nieobecność niezgłoszona) i „Z”, a w kwietniu 2025 r. tylko „Z” (zgłoszenie nieobecności wcześniejszego dnia - przysługuje odpis stawki żywieniowej). Oznacza to, że nieobecność dziecka w kwietniu została zgłoszona wcześniej, świadczy o tym również dopisek nauczyciela na wypowiedzeniu umowy. W ocenie kontrolującej fakt pozostawania na okresie wypowiedzenia bez jednoczesnego uczęszczania dziecka do przedszkola nie stanowi podstawy zgłoszenia go do dotacji. Powyższy wniosek ma swoje umocowanie w orzecznictwie sądów. Zgodnie z wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy *„Nie można zgodzić się, że w okresie (jedomiesięcznego) wypowiedzenia umowy możliwe było pobieranie dotacji. Skoro dotacja jest przyznawana na realizację zadań w zakresie kształcenia, wychowania i opieki, to nieobecność dzieci w przedszkolu nie uzasadniała pobiera dotacji. Z przytoczonych przepisów wynika, że wielkość wyznaczającą kwotę należnej dotacji stanowi liczba dzieci uczęszczających do przedszkola. Regulacje te odnoszą się do bowiem do faktycznego stanu osób przyjętych i kontynuujących naukę w dalej placówce. W rezultacie organ zasadnie, weryfikując wysokość pobranej dotacji, pominął dzieci, które faktycznie do przedszkola nie uczęszczały i nie brały*

udziału w zajęciach'' (wyrok WSA w Bydgoszczy z dnia 14 lutego 2023 r., sygn. akt I SA/Bd 557/22).

Należy zauważyć, że w myśl art. 35 u.f.z.o. dotacja może być przeznaczona wyłącznie na dofinansowanie realizacji zadań placówek wychowania przedszkolnego w zakresie kształcenia, wychowania i opieki, w tym kształcenia specjalnego i profilaktyki społecznej i zgodnie z art. 17 ust. 3 u.f.z.o. przysługuje na każdego ucznia (wychowanka) przedszkola. W orzecznictwie sądowo-administracyjnym formułowanego zarówno na gruncie aktualnie obowiązującej u.f.z.o., jak i uprzednio obowiązującej w zakresie dotacji ustawy o systemie oświaty (art. 90 ust. 2d), utrwalili się poglądy, że dotacja może być więc przeznaczona wyłącznie na dofinansowanie zadania w odniesieniu do dziecka będącego uczniem (przedszkolakiem, wychowankiem). Przymiot taki nie przysługuje dziecku, które nie uczęszcza do szkoły/przedszkola/ośrodka. Wymaga przy tym podkreślenia, że nieuczęszczanie to nie jest związane czy to ze zdarzeniem losowym (np. choroba) czy z kalendarzem zajęć w placówce (np. ferie, wakacje), ale z decyzji podjętej przez rodziców o nieuczęszczaniu dziecka do przedszkola. Nawet więc sam fakt zawarcia umowy cywilnoprawnej uzasadniałby otrzymywanie dotacji, gdyż umowa taka rodziłaby skutek w postaci finansowania gotowości przedszkola do świadczenia usługi w przyszłości. Ustawa oświatowa we wskazanych już przepisach takiej sytuacji nie przewiduje, gdyż dofinansowaniu podlega zadanie czy to kształcenia, czy wychowania czy wreszcie opieki, które – z przyczyn oczywistych – nie może być wykonywane w stosunku do dziecka, któremu nie przysługuje status ucznia/przedszkolaka/wychowanka (zob. wyrok NSA z 22 listopada 2016 r. II GSK 1182/15, wyrok NSA z 14.03.2019 r. I GSK 906/18). Ponownie należy wskazać, że prawo do dotacji na wychowanka przedszkola niepublicznego zostało przez ustawodawcę uzależnione od tego czy dane dziecko jest faktycznie wychowankiem przedszkola, którą to okoliczność beneficjent obowiązany jest udokumentować i nie wystarczy do tego zawarcie umowy, ale także dowody na rozpoczęcie i kontynuację korzystania z działalności z przedszkola, a w przypadku długotrwałego braku udziału w zajęciach – dysponowanie dokumentem usprawiedliwiającym przedłużającą się nieobecność dziecka. Beneficjent powinien udokumentować przynajmniej sporadyczną obecność dziecka wykazywanego do dotacji w przedszkolu, a zwłaszcza adnotacji w dziennikach zajęć, względnie będzie w stanie wykazać zasługujące na uwzględnienie powody braku obecności danego dziecka na zajęciach przedszkolnych. Brak jakiegokolwiek obecności dziecka przez cały miesiąc uzasadnia przyjęcie, iż dziecko w ww. miesiącu nie miało statusu ucznia (wychowanka) przedszkola.

Mając na uwadze powyższe wykazywanie ww. dziecka do dotacji w okresie jednomiesięcznego wypowiedzenia umowy, które nie było w ogóle obecne w przedszkolu, ponieważ rodzice 24 marca 2025 r. podjęli decyzję o rezygnacji z usług przedszkola, nie zasługuje na uwzględnienie.

W związku z powyższym kwota w wysokości **1.406,50 zł** (dotacja za kwiecień 2025 r.) podlega zwrotowi do budżetu Miasta Białystok jako **dotacja pobrana w nadmiernej wysokości**.

Ponadto podczas analizy list obecności dzieci na zajęciach ustalono, że w miesiącach marzec-grudzień 2025 r. na zajęciach obecne było dziecko o inicjałach R. B. (dziecko zgłoszone do dotacji od 1 lipca 2025 r.), które nie ukończyło 2,5 lat. Zgodnie z zapisem w systemie elektronicznym ODPN dziecko urodziło się 01.01.2023 r. i dopiero od ukończenia 2,5 roku, tj. od 1 lipca 2025 r. mogło zostać przyjęte do przedszkola. Dyrektor przedszkola przyjmując dziecko do przedszkola naruszył postanowienia art. 31 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe, który stanowi, że wychowanie przedszkolne obejmuje dzieci od początku roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 3 lata, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach może objąć dziecko, które ukończyło 2,5 roku.

Kontrola ustaliła, że wydatkowanie dotacji otrzymanej w 2025 r. na wychowanków Edukacyjnego Przedszkola „ENTLICZEK” było prawidłowe. Stwierdzono natomiast inne nieprawidłowości związane ze sporządzeniem rocznego rozliczenia dotacji oraz udokumentowania poniesionych wydatków, nie skutkujących zwrotem dotacji, ale ich wyeliminowanie jest istotne z punktu widzenia przejrzystości dysponowania środkami publicznymi. Stwierdzono, że nauczyciel wychowania przedszkolnego został zatrudniony w nieprawidłowej formie, tj. na umowę zlecenie, podczas gdy wykonywał pracę w wymiarze znaczenie przewyższającym 4 godziny tygodniowo. Zgodnie z art. 1 ust. 2 pkt 2 lit. b ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2026 r. poz. 515) do nauczycieli szkół i przedszkoli niepublicznych stosuje przepisy tej ustawy wyłącznie w zakresie wyraźnie w niej określonym. Do kwestii zatrudnienia nauczyciela w szkole lub przedszkolu niepublicznym odnosi się art. 10a ust. 1 Karty Nauczyciela. Zgodnie z jego treścią podstawową formą zatrudnienia nauczyciela jest umowa o pracę. Wyjątek od tej reguły został przewidziany w art. 10a ust. 2 uprawniający do zawarcia z nauczycielem umowy innej niż umowa o pracę. Warunkiem umożliwiającym takie rozwiązanie jest powierzenie nauczycielowi prowadzenia zajęć w wymiarze nieprzekraczającym 4 godzin tygodniowo.

Ponadto w rozliczeniu dotacji nie wykazywano wszystkich wydatków (np. najem), które faktycznie opłacane były z rachunku bankowego przedszkola, na który wpływała wyłącznie dotacja oświata, a ujmowano wydatki przedszkola opłacane z innych rachunków bankowych należących do Fundacji. Ustalono, że dokonywano przelewów środków z rachunku bankowego przedszkola na inne rachunki bankowe Fundacji, z których dokonywano zapłaty za zobowiązania przedszkola. Podkreślić należy, że dotacja jako środki publiczne jest wydatkowana na zasadach określonych w przepisach ustawy o finansowaniu zadań oświatowych oraz ustawy o finansach publicznych. Ponadto, jak wynika z art. 35 ust. 1 u.f.z.o. - dotacja jest dofinansowaniem realizacji zadań placówki oświatowej (...), a nie sfinansowaniem wszystkich jej zadań. Żaden przepis nie gwarantuje całkowitego finansowania kosztów funkcjonowania niepublicznej placówki ze środków publicznych jakimi są dotacje oświatowe. W związku z powyższym, w celu zachowania przejrzystości w rozliczaniu otrzymanej dotacji, wydatki przedszkola winny być ponoszone na bieżąco z rachunku, na który przekazywana jest dotacja. Ewentualny przelew środków na rachunek organu prowadzącego ma swoje uzasadnienie w przypadku wydatków wynikających z dokumentów wspólnych dla pracowników przedszkola i organu prowadzącego, tj. deklaracji DRA, PIT 4R. W rocznym rozliczeniu należy wykazywać bieżące wydatki przedszkola, które faktycznie sfinansowane były środkami dotacji przekazanymi na wskazany we wniosku o dotację rachunek bankowy placówki.

Stosownie do postanowień art. 252 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483 ze zm.), dotacje udzielone z budżetu jednostki samorządu terytorialnego pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości, podlegają zwrotowi do budżetu wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia tych okoliczności.

Zgodnie z art. 252 ust. 6 pkt 2 ww. ustawy odsetki od dotacji podlegających zwrotowi do budżetu jednostki samorządu terytorialnego nalicza się począwszy od dnia następującego po upływie terminów zwrotu określonych w ust. 1 i 2 w odniesieniu do dotacji pobranej nienależnie lub w nadmiernej wysokości.

W związku z powyższym zalecam:

1. Mając na uwadze ustalenia niniejszej kontroli, na podstawie art. 252 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych dokonać zwrotu **w terminie 15 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia dotacji pobranej w nadmiernej wysokości w kwocie 1.406,50 zł** (wraz

z odsetkami ustawowymi naliczonymi zgodnie z art. 252 ust. 6 pkt 2 ustawy o finansach publicznych);

2. Wykazywać do dotacji dzieci faktycznie uczęszczające do placówki;
3. Nie przyjmować dzieci do placówki w wieku poniżej 2,5 roku;
4. W rocznym rozliczeniu dotacji ujmować wydatki bieżące przedszkola opłacane środkami dotacji z rachunku bankowego przedszkola;
5. Umowy zlecenie z nauczycielem/pracownikiem pedagogicznym zawierać, zgodnie z art. 10a ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karty Nauczyciela który stanowi, że w przypadku nauczycieli prowadzących zajęcia bezpośrednio z uczniami lub wychowankami w wymiarze **nie wyższym niż 4 godziny tygodniowo**, powierzenie prowadzenia tych zajęć może nastąpić również na innej podstawie niż umowa o pracę, jeżeli w treści łączącego strony stosunku prawnego nie przeważają cechy charakterystyczne dla stosunku pracy.

Zwrotu dotacji należy dokonać na rachunek dochodów Miasta Białystok prowadzony w banku PKO SA. nr **05 1240 5211 1111 0010 3553 7778**, w tytule podając znak sprawy EDU-III.1711.6.2026. Kserokopię dowodu zapłaty należy przesłać do wiadomości Departamentu Edukacji Urzędu Miejskiego w Białymstoku. W przypadku niedokonania zwrotu ww. kwoty dotacji we wskazanym terminie zostanie wszczęte postępowanie administracyjne w tej sprawie.

Sprawozdanie z wykonania powyższych zaleceń pokontrolnych należy przedłożyć Prezydentowi Miasta Białegostoku **nie później niż w terminie 30 dni** od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia.

PREZYDENT MIASTA

dr hab. Tadeusz Truskolaski

Otrzymują:

1. Fundacja Inicjatywa na Rzecz Edukacji
ul. ul. M. Curie-Skłodowskiej 2, 15-097 Białystok
2. a/a.